

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2022

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Համարակալված բառերում և բառաձևերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքի բոլոր թվերի դիմաց են ճիշտ նշված:

1. հասարակա-ային երկիր, 2. եղնիկների խայ-ալը, 3. կարկաչ-ն առվակ, 4. Ա-թամար կղզի, 5. աչքի կո-, 6. ա- ու ահյակ, 7. աշխարհի չորս ծա-երը, 8. Սոֆ- մայրաքաղաք:

- 1) 1-ծ, 2-տ, 4-խ, 6-ջ
- 2) 2-տ, 3-ու, 5-սլ, 7-գ
- 3) 1-ծ, 4-խ, 6-ջ, 8-իա
- 4) 3-յու, 5-սլ, 7-գ, 8-իա

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում *անջատ*:

- 1) ի(մի)բերել, ծայրից(ծայր), տեր(Սարգիս), (այսու)հետև
- 2) դեմ(դիմաց), նոր(խարբերոցի), երկու(երրորդ), ի(զեմ)
- 3) ըստ(իս), սրբություն(սրբոց), ձեռք(բերել), դուռ(դռան)
- 4) Սանկտ(Պետերբուրգ), (առ)այն, կուժ(կոտրուկ), ինչ(որ)է

3

Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում *մեծատառով*:

- 1) ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ, ԹԱԻԼԱՆԴԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐ ԲԱՅԱՁԵՏ, ԲԱՐԵՀՈՒՍՈ ՀՐՎԱՆԴԱՆ
- 2) ՄԵԾ ՀԱՅՔ, ԼՅՈՒԴՈՎԻԿՈՍ ՏԱՄՆՎԵՑԵՐՈՐԴ, ՄՈՎՍԵՍ ՍԱՐԳԱՐԵ, ՌԻՉԱՐԴ ԱՌՅՈՒԾԱՍԻՐՏ
- 3) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, ԺԱՆ ԲԱՏԻՍ ՄՈԼԻԵՐ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆ
- 4) ՎԵՐԻՆ ԱՐՏԱՇԱՏ, ՍՈՂՈՄՈՆ ԻՍԱՍՏՈՒՆ, ՀԵՌԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ, ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ

4

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում երկհնչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մեհենական, կղզեխումբ, հուգախառն, բնավեր
- 2) ատենակալ, աշխուժորեն, ալեծուփ, այրաթաթախ
- 3) խուզարկու, գուշակություն, քրիստոնեական, կենսախիմո
- 4) թուլակազմ, հեծելագոր, վարագուրել, միութենական

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ը-ի* սղում կա:

- 1) փխրուն, մանրավաճառ, եզրային, սանրել
- 2) բարձրաձայն, ակնհայտ, աստղագարդ, երփներանգ
- 3) ցածրահասակ, ծանրաձող, սանդղահարթակ, դատրիկ
- 4) մեղրածոր, կարծրանալ, ծնրադիր, կակղամորթ

6

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) վարանում, տարակույս, երկբայություն, մեղադրանք
- 2) աջակցել, նպաստել, սատարել, ձոնել
- 3) մեծանուն, հանրաճանաչ, հռչակավոր, փառատենչ
- 4) սնամեջ, փուչ, ունայն, դատարկ

7

Ո՞ր շարքի բոլոր գույգերն են կազմված հակահիշներից:

- 1) իրազեկ–անտեղյակ, քամահրանք–բամբասանք, բացասում–հաստատում
- 2) զարդարում–անպաճույճ, անթաքույց–սքողված, տարտամ–որոշակի
- 3) շաղակրատ–քչախոս, գժտված–համերաշխ, կայտառ–շենշող
- 4) խաղաղ–փոթորկուն, անդորր–սաստիկ, լայնարձակ–անձուկ

8

Ո՞ր դարձվածքի բացատրությունն է սխալ:

- 1) *մի սանրի կտավ* – նույն բացասական հատկություններն ունեցող
- 2) *զլխի տակ փափուկ բարձ դնել* – սնուտի խոստումներով խաբել
- 3) *ուրբաթը շուտ գալ, քան շաբաթը* – որոշված գործը խափանող անակնկալ բան պատահել
- 4) *սևը սպիտակ դարձնել* – թերությունները շտկել

9

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Տատիցս մենք միշտ առնում էինք մաքուր սպիտակեղենի զգլխիչ հոտը:
- 2) Ծերունու հետնորդները սրբությամբ պահպանում էին նրա թողած մասունքները:
- 3) Որդին վերջապես տեղի տվեց մոր թախանձագին խնդրանքին:
- 4) Մարգպետունին զգում էր վերահասու վտանգը, սակայն չէր կարողանում իշխաններին միավորել:

10

Ո՞ր տարբերակում է ընդգծված բառը իմաստով տարբերվում մյուս տարբերակներում ընդգծվածներից:

- 1) Այդպես էլ ծնվեց մեկը նրանցից,
Ծնվեց նա՝ **Այր** մի՝ Մաշտոց անունով:
- 2) Ես գրում եմ բրուտների **այրի** մասին, որի կիսամթում բրուտը ոտքով պտտեցնում է փայտե չարխի կլոր տախտակը:
- 3) Հաշվեսեղանի հետևում նստած էին սրճարանի տերերը՝ մի **այր** ու մի կին:
- 4) Ուսումնասիրությունն ավարտելուց հետո կցեց մի հիշատակարան, թե ինքն արդեն **այր** է մի հիվանդ, ձեռքն այլևս հաստատ չէ, չի գորում նաև աչքը:

11

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն գոյականների համարները, որոնց գործիական հոլովը կարող է կազմվել *բ*-ով:

1. արյուն, 2. մաս, 3. գորություն, 4. անձ, 5. անուն, 6. կատարում, 7. իրավունք

- 1) 1, 3, 5, 6
- 2) 1, 2, 3, 7
- 3) 2, 3, 4, 7
- 4) 2, 4, 5, 6

12

Ո՞ր շարքում ածական չկա:

- 1) խորտիկ, թանկարժեք, հիմնովին
- 2) անշուշտ, ոստրե, բրոնզաձույլ
- 3) հեծելագոր, բազմիցս, հպարտորեն
- 4) նույնպիսի, հեռավոր, առանձնապես

13 Ո՞ր նախադասության մեջ թվական կա:

- 1) Կրիայի գրահի զարդանախշերից յուրաքանչյուրը ամեն տարի հարստանում է մեկական շրջանագծով:
- 2) Հենց այդ պահին աշխարհի օրենսդիր Փարիզում կտրվեց տասնհազարամյա արվեստի ցուցահանդեսի ժապավենը:
- 3) Երեկոյան, երբ երկնքում սավառնում էին մեր թռուցիկները, թվում էր, թե քաղաքի վրա լողում են տասնյակ լուսիններ:
- 4) Նրան պատասխանեց զանգակի դողանջը, որ քանի՜ երոթդ անգամ լսելի եղավ եկեղեցու բարձրությունից:

14 Ո՞ր տարբերակում դերանվան` սխալ հոլովաձևով գործածություն չկա:

- 1) Ես քո վրա հույս չեմ դնում:
- 2) Մեզ մոտից մինչև այդ գյուղը ոտքի ճանապարհ է:
- 3) Նա դեռ իրեն օրում վիշտ ու տառապանք չէր տեսել:
- 4) Մինչև լեռնագագաթը ինձ հետ ոչ ոք չբարձրացավ:

15 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են ա խոնարհման:

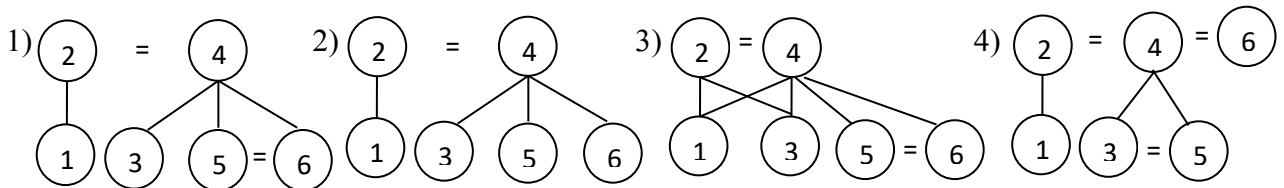
- 1) եկավ, հասկացել եմ, դարձի՛ր
- 2) բարձրացի՛ր, ասաց, դողացող
- 3) հուսանք, ծիծաղում եմ, վշշում է
- 4) մնացինք, կհավատա, խոսում էր

16 Ո՞ր նախադասությունն է բարդ ստորադասական:

- 1) Սոնան մանկության առվակի ջրե՞րն էր կարոտել, թե՞ պատահամա՞ր մոտեցավ հնձանի դռնակին:
- 2) Կաքավաբերդի գլխից ամպը հսկա խխունջի պես սողաց դեպի վրանները. խոնավություն կաթեց քարերի վրա:
- 3) Օրը մի քանի անգամ նրանք նայում էին ամրոցի շուրջը տարածվող դաշտերի հեռուն` պարզելու` չի երևում արդյոք թշնամական մի շարժում, ասպատակների մի խումբ:
- 4) Քահանան լուռ ու խորհրդավոր ասեղնագործում էր տառերը, օրը` մեկ տառ, երբեմն նաև պատմություններ էր անում սուրբ Մաշտոցի մասին:

17 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Ով մի քանի օր տեսած չէր լինում Նահապետի աշխատելը, նկատում էր տարբերությունը, ով ամեն օր էր տեսնում, կարծում էր, թե պատն անշարժ իր տեղում է և բոլորովին չի բարձրանում:

18

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն նախադասությունների համարները, որոնցից երկուսում էլ բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Նրա ահեղագոչ ձայնը անցավ որպես փոթորիկ այդ երկրի մի սահմանից մինչև մյուս սահմանները:
2. Գնա և պատգամիր հանուր աշխարհին հարավին հյուսիսին արևելքին արևմուտքին երջանկության իմաստը:
3. Քաղաքապետ իշխանը հպարտ ու վեա ճոխ ու զարդարուն հագուստով այդ մարդը գալիս էր դանդաղ քայլերով շրջապատված շքախմբով:
4. Աշնան պայծառ առավոտ էր Արարատյան դաշտի հրաշագեղ մի առավոտ:

- 1) 1, 2
- 2) 2, 3
- 3) 1, 3
- 4) 2, 4

19

Ո՞ր նախադասության մեջ միջոցի խնդիր կա:

- 1) Շահ-Աբասը սիրով լսեց նրա խնդրանքը, ապա մեծամեծ խոստումներ արեց կաթողիկոսին և հասավ Հայաստան:
- 2) Թագավորի հրամանով նրան դատապարտեցին մահվան:
- 3) Ու խավարն անհուն գգվանքով թեթև ծավալվեց շուրջս ու փոփեց վրաս:
- 4) Միրհավը, հանգիստ քուջուջ անելով, փոխում էր արնագույն տոտիկները և կտուցով քրքրում լորենու փափուկ տերևները:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ չկա:

- 1) Սարդարապատում ողջ հայ ժողովուրդը միասնական պայքարի դուրս եկան:
- 2) Դրսում ցուրտ էր, և գյուղի փողոցներում ոչ մի մարդ, ոչ մի կենդանի արարած չէին երևում:
- 3) Պետական բոլոր մուծումները ձեռնարկության կողմից կատարվել է ժամանակից շուտ:
- 4) Այդ օրը պահարանից անհետացավ ամուսնու նվիրած մատանին մի քանի ուրիշ զարդերի հետ:

21

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Ըմբոստ մի ծառ՝ առույգ, առողջ ոստերով, անտեսելով արգելքները, անվրդով բարձրանում էր վեր՝ դեպի ամպշող լեռները:
- 2) Քանի դեռ լույս էր և ճանապարհը՝ լայն, գնում էի արագ՝ խուսափելով տարատեսակ վտանգներից և փորձանքներից:
- 3) Ադամը ծանր ու հաստատուն քայլերով հետևում էր Լիլիթին՝ աչքերը չհեռացնելով նրա՝ բոցերի պես ծփծփացող մազերից:
- 4) Թե ում էի պարտական իմ փրկության համար, ես այդպես էլ չիմացա, բայց այդ միտքն ինձ երկար ժամանակ տանջում էր:

22

Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Երբ ուշ գիշերին ծխից մթնած սրահում նախագահը քվեարկության դրեց նոր գյուղատեղ փոխադրվելու հարցը, ճրագի թույլ լույսի տակ բարձր մեկնած ձեռքերի հետևում մի պահ շերևացին փափախները.

- 1) ..... որովհետև ճրագը թարթում էր լույսի հետ և տաքություն տալիս:
- 2) ..... թվաց, թե հսկա մի մարմին բյուր ձեռքեր է պարզել դեպի սևացած առաստաղը:
- 3) ..... մինչդեռ ճրագի հետ վաղվա հույսը ջերմություն էր սփռել սրահում:
- 4) ..... որոնք ուրախ աղմուկով դուրս եկան:

23

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Չարթնում եմ. ամեն ինչ չքանում է, միայն դեռևս կարծես շարունակում եմ լսել նրանց մրմունջը:
2. Նրանցից ոչ մեկը չի փախչում. բռնում եմ, շոյում, սիրում, հանկարծ զգում եմ, որ երազ է, բայց շարունակվում է երազը. աղավնիները գլխիս վրա են, ուսերիս:
3. Ես երագումս տեսնում էի Ակոբի աղավնիները. իջել են նրանք գլխիս, ուսերիս, թևերիս:
4. Դրսում վառ լույս է արդեն, բայց դեռ երկար շարունակվում է աղավնիների երագի անհմանալի խայտանքը:

- 1) 3, 4, 2, 1
- 2) 3, 2, 1, 4
- 3) 4, 3, 2, 1
- 4) 4, 1, 3, 2

24

Ո՞ր հատվածը արևմտահայերենով չէ:

- 1) Ո՛հ, իմ սիրտը կտրատվում է՝
Տեսանելով այսպես սեր՝
Դեպի թշվառ մի հայրենիք,
Որ ոտնակոխ եղած էր:
- 2) Ես այգերով ու ցայգերով
Հաճախ մենակ կ'անրջեմ
Անհնարին, երկնագորով
Մեր մը, որուն տերը չեմ:
- 3) Իրիկվան մեջ, գյուղին քով,
Կը մրմնջե գունն ուռիին տակ շքեղ:
Չայն կը լեցնե աղբյուրն երգովը բյուրեղ,
Աստղը՝ բյուրեղ արցունքով:
- 4) Ինչո՞ւ արդյոք խորշակահար
Կ'ընե ծաղկունք դեռափթիթ:

25

«Մասնա ծռեր» էպոսի («Սասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Քանի որ Փոքր Սիերը չի կարողանում սպանել Չմշկիկ Սուլթանին և հոր վրեժը լուծել, այդ պատճառով փակվում է Ագռավաքարում:
- 2) Մեծ Սիերը եղբայրներից միակն է, որ ժառանգում է հոր դյուցազնական ուժը և տիրություն անում իր երկրին ու ժողովրդին:
- 3) Որբացած Դավթին ուղարկում են Իսմիլ Խաթունի մոտ, բայց նա կարճ ժամանակ անց չի ընդունում վերջինիս կաթը և սնվում է Սասունից ուղարկված մեղր ու կարագով:
- 4) Հեռանալով Բաղդադից՝ իրենց ճանապարհին Սանասարն ու Բաղդասարը տեսնում են մի բարակ, բայց գորեղ առու, որի ակունքի մոտ իրենց համար ամրոց են կառուցում:

26

Գրերի ստեղծումից հետո առաջինը Աստվածաշնչի ո՞ր գիրքը սկսեցին թարգմանել Մեսրոպ Մաշտոցն ու իր աշակերտները:

- 1) Ժողովողի գիրքը
- 2) Սողոմոնի առակները
- 3) Ծննդոց գիրքը
- 4) Դավթի սաղմոսները

27

Ո՞րն է Պ. Դուրյանի գլխավոր մտահոգությունը «Իմ ցավը» բանաստեղծության մեջ:

- 1) երիտասարդ տարիքում մեռնելը
- 2) առանց սիրո վայելքի կյանքից հեռանալը
- 3) ճակատագրի պարտադրած մշտական ցավն ու տառապանքը
- 4) թշվառության մեջ գտնվող հայրենիքին առանց օգնած լինելու մեռնելը

28

Ա. Բակունցի ո՞ր պատմվածքից է տրված հատվածը:

«Այդ ամենը կատարվեց մի վայրկյանում: Հաջորդ վայրկյանին մարդը գազազած արջի նման ոստյուն արեց, նրա մագոտ ձեռքերը սեղմեցին ծանր մահակը, և մահակն անասելի թափով իջավ կնոջ թիկունքին»:

- 1) «Սպիտակ ձին»
- 2) «Ալպիական մանուշակ»
- 3) «Միրհավ»
- 4) «Խոնարհ աղջիկը»

29

Ո՞րը Հ. Թումանյանի քառյակի առաջին տող չէ:

- 1) Իմ կնունքին երկինքը՝ ժամ, արևը՝ ջահ սրբազան...
- 2) Մենք ամենքս հյուր ենք կյանքում...
- 3) Բերանն արնոտ մարդակերը էն անբան...
- 4) Հիմի բացե՛լ են հանդես...

30

Տրված հատվածներից ո՞րն է Ա. Բասահայանի «Աբու-Լալա Մահարի» պոեմից:

- 1) Ե՛վ անապատում, և՛ հավերժական
Անուրջում հոգիս կլսե, կզգա
Դողանջը զանգի տիեզերական
Եվ մեղմ կզգվե տատասկին դժնյա:
- 2) Գնա՛, քարավա՛ն, ինձ հետդ քա՛րշ տուր
Օտար, ամայի ճամփեքի վրա.
Ուրտեղ կհոգնիս՝ գլուխս վար դիր
Ժեռ-քարերի մեջ, փշերի վրա:
- 3) Ազգեր են եկել, ազգեր գնացել և չեն ըմբռնել իմաստը նրա:
Բանաստեղծներն են հասկացել դույզն-ինչ և թոթովում են հնչյուններն անմահ:
- 4) Ո՛չ իշխանություն, ո՛չ կռիվ, ո՛չ կին
Չեն հափշտակում հիվանդ իմ հոգին:
Դողանջն է միայն ձիգ քարավանի
Հեռավոր, անհայտ ճանապարհների
Հրապույրներով դյուքում իմ հոգին
Թափառումների տենչով անմեկին:

31

Գ. Չոխրապի ո՞ր նորավեպից է տրված հատվածը:

*«Պերճուհին սևեր հագնող աղջիկ մըն է որ չամուսնանար. իր նշանը ետ եղավ
ատանց պատճառը հասկցվելու»:*

- 1) «Ջարուղոն»
- 2) «Ճիտին պարտքը»
- 3) «Այինկա»
- 4) «Փոստա՛լ»

32

Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Մահուն քայլերով, աննշմար, որպես քնքուշ մութի թև,
Մի ..... անցավ՝ ծաղիկ ու կանաչ մեղմիվ շոյելով:*

- 1) աղջիկ
- 2) ստվեր
- 3) ուրու
- 4) անուրջ

33

Ո՞ր բառերում հնչյունափոխություն կա.

1. բազմաձև, 2. ուխտադրուժ, 3. գահավիժել, 4. որդյակ, 5. հրավեր, 6. ընչաքաղց,
7. հանդիսավոր, 8. գեղծարար:

34

Ո՞ր նախադասություններում անորոշ դերբայ կա:

1. Հանելով վերարկուն՝ Պատրիկյանը հոգնած մտեց բազմոցին:
2. Մեր դժվարն էլ ինքնիրեն է լինելու, ու քո հեշտն էլ մի պատճառ է հնարելու, որ չլինի:
3. Նրանք գնում էին անհայտ մի ուղով՝ փրկվելու հույսը սրտներում պահած:
4. Այդ հովտի առվից ջուր խմելու էին գալիս եղնիկներ, ուլեր ու գառներ:
5. Նրանց ձգված մկաններում ուժն է մատել խոնավ հողի:
6. Այդ մենք ենք գալու, որ հինը փոխենք, որ աշխարհին տանք սեր ու խնդություն:

35 Ո՞ր բառերում վերջածանց կա.

1. ելուստ, 2. դանակ, 3. հրաշապատում, 4. քառակուսի, 5. առտնին, 6. խորաքնին, 7. տարբերակ, 8. սփյուռք:

36 Ո՞ր տարբերակներում է նախադասության անդամի պաշտոնը սխալ նշված:

Մի թխպամած օր, երբ ես և Թումանյանը Լոռուց վերադառնում էինք Թիֆլիս, երկար սպասեցինք հայկական գնացքին, որը պիտի կազմվեր հենց այդտեղ՝ կայարանում, բայց այդ գործն ուշանում էր, և ոչ ոքի հայտնի չէր՝ երբ պատրաստ կլինի:

1. երկար – որոշիչ
2. գործն – ենթակա
3. պատրաստ – ուղիղ խնդիր
4. հայտնի չէր – պարզ ստորոգյալ
5. օր – ժամանակի պարագա
6. ոչ ոքի – հանգման խնդիր

37 Ո՞ր տարբերակներում է ենթակայի արտահայտությունը սխալ նշված (*տրված խոսքի մասով արտահայտված ենթակա չկա*):

1. Ամեն ոք անում էր իր մտքով անցածը, բայց բոլորը միասին ստեղծում էին մի հեքիաթային վառ ու գունեղ փարիզյան մթնոլորտ: (*դերանուն*)
2. Տխրությունս անուշ է որպես Հեռավոր, հեռավոր կարկաչ: (*ածական*)
3. Ու եկողներն էլ խորհուրդ չեն տալու Փնտրել անհնարն ու անկարելին: (*անդեմ բայ*)
4. Ո՞վ տվեց մարդուն այն իրավունքը, որ իշխի իր նմաններին: (*գոյական*)

38 Ո՞ր նախադասություններում բուֆ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Ինչպիսի ցնցող տպավորություն թողեց մեզ երիտասարդ գրողներին վրա նրա նոր գիրքը:
2. Նավի առաջամասում գլխիկոր կանգնածը մտախոհ դիտում էր վճիտ ջրի մակերևույթը մարմարի նման անշարժ և մարմարի նման ողորկ:
3. Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:
4. Բոլորին մեկ առ մեկ աչքի անցկացնելուց հետո հպարտ կեցվածքով վեր կացավ նստած տեղից ու մոտենալով ձեռքով բարևեց յուրաքանչյուրին:
5. Լուսնկա գիշերներին խարույկի մոտ երիտասարդը ձկնորսների հետ ունկնդրում էր նրանց սազի հոգեհմա ելևէջները ծովի անուշ ձայնը:

39 Նախադասության անդամներից քանիսի՞ ձևաբանական վերլուծության մեջ սխալ կա:

Եթե շրջանցեինք վարարած գետը կամ գնայինք մեծ ճանապարհով, որ հեռացնում էր մեր նպատակակետը, կկորցնեինք շատ ժամանակ, ուստի գետի միջով անվարան գնացինք առաջ:

- շրջանցեինք – սահմանական եղանակ
- շատ – չափի մակբայ
- կկորցնեինք – պատճառական բայ
- որ – հարաբերական դերանուն
- վարարած – ածական
- առաջ – տեղի մակբայ

40

Տրված բառերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ կա.

հանդիպակաց, հափշտակել, անհողդիողդ, երկորյակ, դիցուկ, կառկառուն, գաղթագողի, լայնափողկ:

41

Տրված բառերից քանի՞սն են կրկնավոր բարդություն.

մարդ-մուրդ, առոք-փառոք, մաս-մաքուր, քաղցր-մեղցր, լեփ-լեցուն, լավ-վատ, նետ-աղեղ, աման-չաման:

42

Տրված բառերից քանիսի՞ հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ.

մեներգ, բանասեր, գիսաստղ, հրշեջ, աշխատավարձ, ատամնաբույժ, հողատեր, մաքսանենգ:

43

Տարբերակներից քանիստ՞ում է ընդգծվածը գերադաս նախադասություն:

- Դաժան բանտում եղբոր զարհուրելի նահատակությունը խելագարեցնում էր նրան, և հոգին ամենևին չէր ուզում ընդունել, որ եղբայրն այլևս չկա:
- Ով էր դա՝ ոչ ոք չէր կռահում, որովհետև դիմակալի տակ դժվար էր ճանաչել նրան:
- Կրակը քրքջում էր մշակների միամիտ փորձերի վրա, և բոցերի լեզուները, քվում է, արձակում էին դիվային հռչակներ:
- Դու սրբություն չես ճանաչում, և դրանից է, որ քո սուրը հենց քո դեմ է ուղղվում:

44

Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված.

հանգավորում, համեմատություն, մակդիր, հակադրություն, չափազանցություն:

Թոթից շինած ծաղիկների պես հիվանդոտ,
Թոքախտավոր ստեղների պես ռոյալի,
Փռշույց կերած նկարների նման անթով,
Որպես մեռած գեղեցկուհու մի հայելի՝

Հոգիս տխրել է անբարբառ ու չգիտի՝
Ինչո՞ւ է օրն իրիկնանում ու լուսանում,
Երբ ոչ մի լույս դրսից ընկած ճառագայթի
Չի՛ ամոքում նրա կարոտը անանուն:

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Միակազմ նախադասությունները չունեն կիրառության նույն հաճախականությունը, ինչ երկկազմները:
2. Անվանական անդեմ նախադասություններում բայ չի կարող լինել:
3. Թերի նախադասություններում ամբողջությամբ գեղջված ստորոգյալը չի կարող վերականգնվել:
4. Անդեմ նախադասությունները, ըստ գերադաս անդամի խոսքիմասային պատկանելության, լինում են երկու տեսակի՝ անվանական և բայական:
5. Բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասություններից մեկը կարող է լինել միակազմ:
6. Թերի նախադասության մեջ ենթական և ստորոգյալը միաժամանակ չեն կարող գեղջվել:

Թ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքի բոլոր թվերի դիմաց են ճիշտ նշված:

Պապի շքախմբի անդամները զբոսնում էին հե-ենական(1) հինավուր-(2) մայրաքաղաքում և դիտում շուրջբոլորը: Շուկայի խլրտուքը ապշեցնում էր: Միր-կան(3) երկարաքղանցք հագուստները խառնվում էին բյուզանդական ոսկ-առ(4) պատմուճաններին: Կային զգ-շավոր(5) վաճառականներ, խր-վիլակներ(6) հիշեցնող սևամոր-(7) գերիներ: Մի կին խ-թին(8) բարբառով ինչ-որ աղո-քներ(9) էր սրմնջում: Արաքները վաճառում էին ու-տեր(10) ու ձիեր:

- 1) 1-լ, 2-ձ, 5-ու, 10-դ
- 2) 3-իա, 6-տ, 7-թ, 10-դ
- 3) 2-ձ, 6-տ, 8-ր, 9-թ
- 4) 3-իա, 4-և, 7-թ, 8-ր

47

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գաղտնավանկի *ը*-ն ճիշտ տեղադրված:

- 1) խճ(ը)ճվել, ս(ը)պանել, ընկ(ը)րկել
- 2) դռ(ը)նբաց, տ(ը)րտմել, խ(ը)մբվել
- 3) կ(ը)նճռոտ, քն(ը)նել, գտն(ը)վել
- 4) կ(ը)րկնել, հանգց(ը)նել, ձեռն(ը)տու

48

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սենեկապետ, երևութական, բնափայտ
- 2) դիտանցք, կտրուկ, երգչախումբ
- 3) միջանցք, փափկասուն, դպրոց
- 4) վերնատուն, օրինապահ, ընչացք

49

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն *չկա*:

- 1) **խայտաճամուկ** – վառ և բազմազան գույներով, **դարակազմիկ** – նոր դարաշրջան բացող
- 2) **երախայրիք** – օգտակար խորհուրդ, **հանգրվան** – հանգստանալու տեղ, կայան
- 3) **աղորիք** – հացահատիկ աղալու մեքենա, **նյութել** – որևէ դավանության հետևել
- 4) **քիվ** – ժայռի խոռոչ, **կոչնակ** – եկեղեցի հրավիրող զանգ

50

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) հրավեր, երաշտ, սնոտի
- 2) դատարկ, խնդիր, գողոն
- 3) պնակ, սնունդ, տրտում
- 4) ճանապարհ, ընկույզ, նաժիշտ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմված մեկ արմատից և երկու ածանցից:

- 1) համապարփակ, անարժեք, մակերեսային, չխոսկան
- 2) վարկավորում, բուրաստան, վերաքննիչ, տարատեսակ
- 3) անընթեռնելի, դժկամորեն, բեմադրիչ, համալսարան
- 4) տմարդի, ապավինում, փոխօգնություն, բաղրատական

52

Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* որևէ արմատի *չի* կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) *-ային* – առաջնեկ, խորհրդակցել, մազանոթ
- 2) *-մունք* – փետրվար, անբաժանելի, ուսանող
- 3) *-ոն* – պարագլուխ, ծամկալ, տերևաթափ
- 4) *-ենի* – նշածող, ինձուինձ, թզուկ

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ներքին հոլովման:

- 1) եղբայր, գարուն, դեղատուն
- 2) հուշասյուն, ցասում, գայլաշուն
- 3) ձյուն, բազմանկյուն, ազգանուն
- 4) վանահայր, ուրախություն, ավյուն

54

Ո՞ր նախադասության մեջ մակրայ կա:

- 1) Նա ինձ առաջնորդեց մի ուրիշ սենյակ, և այդ վայրկյանին այնտեղից արագ քայլերով դուրս եկավ մի կարճահասակ ծերունի:
- 2) Կապույտ երկնքում՝ արևի դիմաց, մի երկու բոպե շողում են սավառնակի թևերն ու մարմինը:
- 3) Հենց որ տաղտուկ եմ զգում, ցանկություն եմ ունենում մարդկանց տեսնելու, անմիջապես նստում եմ ուղղաթիռ ու թռչում:
- 4) Նա մոտեցավ չարխին, և ոտքերն սկսեցին շարժվել համաչափ ռիթմով:

55

Ո՞ր նախադասության բոլոր բայերն են կազմությամբ պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) Ես կրունկներով խփեցի ձիու կողերին, մի անգամ էլ նա կանգնեց հետին ոտքերի վրա, զիլ խրխնջաց և առաջ նետվեց:
- 2) Չին թռավ որթատունկերի և փոքր ծառերի վրայով և ինձ գետին զցելով՝ վազեց հեռու:
- 3) Այն ժամանակ, երբ շեն էր Մանասի խրճիթը, Օրանջիայի ձորակում մասրենիներ չկային, տան պատերի վրայով խլեզները չէին վազվզում, վայրի վարդերի տեղ բոստանում վարունգն էր ծաղկում:
- 4) Բողարը ջահել շուն էր. գայլից դեռ մի քիչ վախենում էր, այդ պատճառով էլ հաչում էր դեռ հեռվից:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ կա:

- 1) Խառնվել է գլխում հին ու նորը, միտքը տկարացել է, և էլ երբեք չի իմանա, թե ինչ է սպասվում վաղը:
- 2) Պատահե՞լ է ձեզ ձմռան բքին լինել դրսում՝ խավարի մեջ, երբ սառչում է ձեր դեմքը, և ենթադրվում է, թե փրկության ուղի չկա, և հանկարծ ցուրում է վիթխարի մի կրակ:
- 3) Երբ բակ մտա, ինձ այնպես թվաց, թե սպիտակ տան ներսում ինչ-որ մարդիկ են հավաքվել, ու մեկը, իր ավերից դուրս եկած, գոռոռում է:
- 4) Ինչպես ամեն ինչից երևում էր, Պետրոսը չէր դառնալու այն առաքյալը, որն անհրաժեշտ էր գյուղին:

57

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են շաղկապներ:

- 1) քան, որ, իսկ, գոնե
- 2) թե, թե չէ, կամ, արդյոք
- 3) թեկուզ, հենց, որովհետև, հանուն
- 4) եթե, բայց, քանի դեռ, թեպետ

58

Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ *չկա*:

- 1) Չգիտեմ՝ որտեղից է գալիս Ջուֆակի հեկեկանքը տրտում:
- 2) Արժե՞ր, որ այդքան դու քեզ քրքրեիր, Երբ որ ուժերդ չէին ներելու:
- 3) Ես կգամ, կնստեմ հողիդ, Եվ հողդ գորանալ կտա:
- 4) Երբ նայում է, որ ափերին ես չկամ, Մոլորվում է Լորագետը ու գնում:

59

Տրված նախադասություններից որի՞ դիմաց է ստորադաս նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Ներկաների համար պարզ էր, որ կինը հիվանդի խոսքերին նշանակություն չէր տալիս: *(ենթակա)*
- 2) Քո նվերը ինձ այն կլինի, եթե կարդաս մեր դասականներին: *(պայմանի պարագա)*
- 3) Ջորջանի կինը՝ տիկին Սաթենիկը, շատ սիրալիք ինձ ներս հրավիրեց, թեև ինձ չէր ճանաչում: *(գիջման պարագա)*
- 4) Երիտասարդներից մի փոքր հեռու նստած էր ավանի փոստատան կառավարիչը, որ բարեղեմ, խելոք աչքերով և գորշավուն մորուքով մի մարդ էր: *(բացահայտիչ)*

60

Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Այն օրը, երբ Գևորգը վերադարձավ ճամփորդությունից, որոշեցին նրան ամուսնացնել:*
Գևորգի՝ ճամփորդությունից վերադառնալուն պես որոշեցին նրան ամուսնացնել:
- 2) *Հոր երազանքն այն է, որ որդին իր նման քանդակագործ դառնա:*
Որդու՝ իր նման քանդակագործ դառնալը հոր երազանքն է:
- 3) *Երևում էր՝ ինչպես է հանդերի վրա աղեղ տալիս հնձվորի գերանդին:*
Երևում էր հնձվորի՝ հանդերի վրա աղեղ տվող գերանդին:
- 4) *Գյուղի բնակիչները վախից կծկվել էին բարձրաբերձ լեռան անմատչելի ծերպերում, որ թշնամու դիրքերից չէին երևում:*
Գյուղի բնակիչները վախից կծկվել էին բարձրաբերձ լեռան՝ թշնամու դիրքերից չերևացող անմատչելի ծերպերում:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ է դերբայական դարձվածը *(դերբայը իր բոլոր լրացումներով)* ճիշտ ընդգծված (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Արտառոց է ինձ համար երբ դրամատիկական երկը համեմատում են բամբակի իսկ ներկայացումը նրանից ստացված հագուստի հետ:
- 2) Երկար ճանապարհից հոգնած տարեց ուղևորը գլուխը հենել էր գնացքի պատուհանին:
- 3) Նրա ձախողման պատճառը ուսուցչի հանձնարարությունները ժամանակին չկատարելն էր:
- 4) Պատերազմից հետո մենք ձեռքներս փողոցի անցորդներին պարզած կանգնել էինք եկեղեցու դռան մոտ:

62

Ո՞ր նախադասության մեջ փակագծերը *չպիտի* դրվեն (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ի վերջո դժվար կյանքս ու խաբված սերերս էին որ ինձ դարձրին այն ինչ կամ և համարձակվում եմ ասել ի դեպ սա ինքնագովություն չէ ես ինձ դուր եմ գալիս:
- 2) Տաթևի նշանավոր վանքում Հովհան Որոտնեցու նա նաև նույնանուն համալսարանի հիմնադիրն էր ծավալած գործունեության շնորհիվ միջնադարյան Հայաստանում Տաթևը կրթական խոշոր կենտրոն է դառնում:
- 3) Նա սաստիկ ձանձրանում էր գյուղն իր տեղը չէր ու ինքն էլ այլ պլաններ էր ուղեղում փայփայել:
- 4) Հիշում եմ երբ Վանի արևը կանգնում էր գեներթում փոքր ժամանակ արևն ինձ մեծ շատ մեծ էր թվում հանկարծ ծովից եկող մեղմ սյուրը փարվում էր քաղաքին:

63

Հատվածներից ո՞րն է Հ. Մահյանի «Քարափը» բանաստեղծությունից:

- 1) Ծանր նստել է և ամեն մեկին
Իրեն արժանի պատիվն է տալիս.
Վայրի աղավնուն՝ հանճարը վայրի,
Մոլորված ամպին իր քիվն է տալիս,
Խրտնած քարայծի՛ն՝ մութն իր քարայրի:
- 2) Կախվել է ժայռը անդունդի վրա
Եվ դարեր այդպես կախված է մնում,
Ջրերի մեջ են ոտքերը նրա,
Իսկ գլխին հոգնած ամպերն են քնում:
- 3) Արևոտ մի սար եմ հիշում՝
Ճակատին ձյունի պատառիկ,
Մարն ի վար բարակ մի առու՝
Շուրթերին հայրեն ու տաղիկ...
- 4) Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սղոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին:

64

Ե. Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է հետևյալ հատվածը:

*Եվ հավատացի՛նք, հարբած ու գինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի –
Իսկ նրանք եկան՝ արյունով, հրով
Մեր երկիրը հին դարձրին փոշի...*

- 1) «Դանթեական առասպել»
- 2) «Վահագն»
- 3) «Անվերնագիր»
- 4) «Մահվան տեսիլ»

65

Ո՞ր նախադասության մեջ միայն մեկ որոշիչ կա:

- 1) Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շշուկը մնաց:
- 2) Մահախուճապ սերունդների Աչքն է դիպել լույս գազաթին Ու անցել:
- 3) Երևան են ժամանել յոթանասուն խոշորագույն աստղաֆիզիկոսներ:
- 4) Ուր էլ լինեն, չեն մոռանա ես ողբաձայն երգերը մեր:

66

Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Մարոյանը գրել է՝ ..... իր .... գրողներից մեկի՝ Անտոն Չեխովի .... սկզբունքին. «Իրավացի է նա, ով անկեղծ .....»:

(1. եմ, 2. հետևել, 3. սիրել, 4. հռչակել)

- 1) 4, 2, 1, 3
- 2) 2, 4, 1, 3
- 3) 4, 3, 2, 1
- 4) 2, 3, 4, 1

67

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Երկիր մոլորակը, որքան էլ ուսումնասիրված, այնուամենայնիվ դեռ բազում գաղտնիքներ ունի մեզ համար, գաղտնիքներ, որոնք ուղղակի հնարավոր չէ բացատրել մեր օրյա գիտության զարգացման մակարդակով: Երկրագնդում կան վայրեր, որտեղ ֆիզիկայի ինչ-ինչ օրենքներ պարզապես չեն գործում, օրինակ՝ որոշ վայրերում գնդերը թեք հարթությանը գրորվում են ոչ թե ներքև, այլ վերև, ուրիշ տեղերում առարկաները, որոնք իրականում ուղիղ են կանգնած, ինչ-որ անկյան տակ գետնի վրա թեքված են երևում: Այդպես է, օրինակ, մոլորակի ամենաառեղծվածային վայրերից մեկում՝ Կալիֆոռնիայում գտնվող մի փոքրիկ բնակավայրում, որտեղ առաջին անգամ բնակություն են հաստատել հնդկացիները: Այստեղ մի քանի անգամ վերակառուցված տունը այդպես էլ ուղիղ չի կանգնում, թեև ըստ հարթաչափի՝ հիմքը կատարելապես ուղղված է լինում: Ավելին՝ մարդիկ այստեղ իրենց իրական հասակով չեն երևում. ըմանք՝ ավելի բարձրահասակ, մյուսներն ավելի կարճահասակ են թվում:

Վերջին տարիներին կատարված ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ այդպիսի անսովոր երևույթներ դիտվում են երկրագնդի տարբեր վայրերում, սակայն հարկ է նշել, որ տարածքները, որոնցում գործում են նման անոմալիաները, խիստ սակավաթիվ են:

Այդ տարածքներն իրենց հետաքրքրությամբ գրավում են զբոսաշրջիկների, ուստի և այդ՝ եկամտաբերության առումով բարենպաստ վայրերում հյուրատներ կառուցող ինժեներների ուշադրությունը:

- 1. Կալիֆոռնիայի մի բնակավայրում կան տներ, որոնք նույնիսկ վերակառուցումներից հետո էլ ուղիղ չեն կանգնում՝ հակառակ հարթաչափի ցույց տվածի:
- 2. Հնդկացիները պարզել են, որ Կալիֆոռնիայում ֆիզիկայի մի քանի օրենքներ չեն գործում:
- 3. Աշխարհի տարբեր վայրերում դիտվող անսովոր երևույթները հետաքրքրություն են առաջացնում զբոսաշրջիկների և նրանց համար կացարաններ կառուցող ինժեներների համար:
- 4. Երկրագնդի որոշ վայրերում դրսևորվում են այնպիսի անոմալ երևույթներ, որոնց պատճառը մեր օրյա գիտությունը դեռևս չի կարողանում պարզել:
- 5. Երկիր մոլորակի բոլոր այն վայրերում, որտեղ անոմալ երևույթներ են նկատվում, մարդիկ իրենց իրական հասակից ավելի բարձր կամ ցածր են թվում:

68

Ո՞ր նախադասություններում բայի սխալ ձև կամ բայաձևի սխալ գործածություն կա:

1. Հենց այդ պահին՝ փողոցն անցնելուց, զգաց, որ գլխապտույտ ունի:
2. Երբ փորձում էի նրան հիշեցնել տված խոստումները, չլսելու էր տալիս:
3. Դաշտի խաղաղության մեջ քնքշորեն բուրացող ծաղիկները մի պահ մեղմեցին նրա հոգու ցավը:
4. Անձայրածիր հեռուներում սևին տվող լեռների սուր կատարները ահարկու տպավորություն էին թողում:

69

Ո՞ր հատվածներում հանգման անուղղակի խնդիր կա:

1. Ինչպես ծերունին ձայնով պառաված Չայնակցում է ժիր թռնիկի երգին, Այնպես էլ ծերուկ անտառը կամաց՝ Արձագանք տալիս ջրի աղմուկին:
2. Բայց հուշերիս մեջ նայում ինձ դարձյալ, Ժպտում են դարձյալ աչքերը քո ջինջ:
3. Ու քարշ են գալիս ու քարշ են գալիս, Անքուն ջրի պես դիպչում քարերին, Անշունչ քարին էլ երնեկ են տալիս:
4. Տիեզերքում աստվածային մի ճամփորդ է իմ հոգին, Երկրից անցվոր, երկրի փառքին անհաղորդ է իմ հոգին:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Այսքան, այդքան, այնքան* ցուցական դերանունները գործածվում են թե՛ որպես գոյականի, թե՛ որպես բայի լրացում:
2. *Ես, դու, նա, ինքը* անձնական դերանունները թե՛ եզակի, թե՛ հոգնակի թվում հոլովվում են գոյականից տարբեր՝ դերանվանական հոլովմամբ:
3. Հարաբերական դերանունները չեն դառնում նախադասության անդամ:
4. Անորոշ դերանուններից ոչ մեկը ենթակայի պաշտոն կատարել չի կարող:
5. *Ես ինքս, դու ինքդ, նա ինքը* կապակցությունների երկրորդ բաղադրիչները բացահայտիչներ են:
6. Հայերենի ժխտական դերանուններն են՝ *ոչ ոք, ոչ մեկը, ոչ մի, ոչ միայն, ոչինչ*: